

Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.

Willemse, C. 1940. Een voor de Nederlandsche fauna nieuwe *Chorthippus* soort (Ins. Fam. Orthoptera). – Natuurhistorisch Maandblad 29: 90-91.

SUMMARY

A new record of *Chorthippus apricarius* in The Netherlands (Orthoptera)

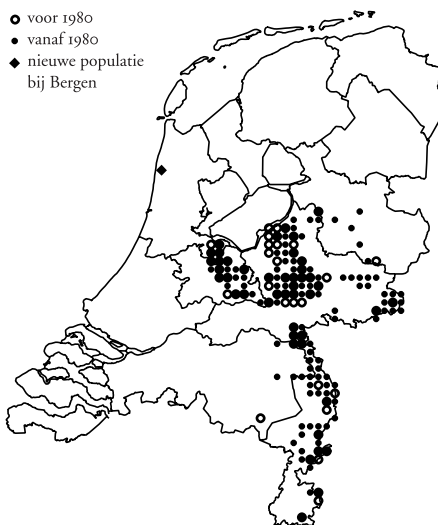
Chorthippus apricarius is a very rare grasshopper in The Netherlands. Only three, very widely separated sites are known. In 1998 a small new population has been found in a roadside verge, 2 km southwest of the southernmost site in the south of the province of Limburg.

M. & D. Groenendijk
Midrethstraat 23
3641 CB Mijdrecht

DE BOSKREKEL *NEMOBIUS SYLVESTRIS* IN DE DUINEN BIJ BERGEN (NOORD-HOLLAND) (ORTHOPTERA)

Wilbert Kerkhof

Vanaf 1996 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de sprinkhanenfauna van het door NV Provinciaal Waterleidingbedrijf Noordholland (PWN) beheerde Noord-Hollands Duinreservaat bij Bergen. Tijdens dit onderzoek werd de aanwezigheid van de boskrekel vastgesteld, 60 kilometer ten noordwesten van de dichtstbijzijnde vindplaatsen in het Gooi (fig. 1). Van de tien onderzochte kilometerhokken werd de boskrekel in zes hokken aangetroffen (fig. 2). Op de meest westelijke vindplaatsen werd de boskrekel overigens alleen in 1996 gevonden. Het valt op dat zowel ten noordoosten als ten zuiden van de nu bekende populaties ogenschijnlijk geschikt gebied onbezet blijft. Zingende mannetjes werden tot zeer laat in het seizoen gehoord, op 7 december (1997),

Figuur 1
Verspreiding *Nemobius sylvestris* in Nederland.
Figure 1
Distribution of *Nemobius sylvestris* in The Netherlands.

Figuur 2
Verspreiding *Nemobius sylvestris* in de duinen bij Bergen. ● 1996-1998
Figure 2
Distribution of *Nemobius sylvestris* in the dunes near Bergen. ● 1996-1998

10 januari (1998) en 5 april (1998).

Het is de vraag of deze populatie een relict betreft van een vroeger meer aaneengesloten verspreidingsgebied. Dit lijkt onwaarschijnlijk want ook vroeger kwamen er geen uitgebreide bosgebieden in Noord-Holland voor. Omdat de achtervleugels bij *Nemobius* slecht ontwikkeld zijn, kunnen de dieren niet vliegen. Langvleugelige dieren zijn ook niet bekend. Het is daarom zeer onwaarschijnlijk dat de soort op eigen kracht vanuit het Gooi de duinen bij Bergen heeft bereikt. Het meest waarschijnlijk lijkt een bewuste of onbewuste introductie door de mens. Om dit op te helderen zou met moleculair-biologische technieken de verwantschap van de Bergense dieren met dieren uit andere Nederlandse populaties onderzocht kunnen worden.

De nieuwe vindplaats verandert de interpretatie van een aantal collectie-exemplaren, waarvan gedacht werd dat ze verkeerd geëtiketteerd waren.

Het gaat in eerste instantie om een vrouwtje van Bergen uit de collectie van het Fries Natuurmuseum (5 september 1984, leg. G. Stobbe). Dit blijkt achteraf de eerste waarneming van de boskrekkel bij Bergen te zijn. Nu duidelijk is dat de boskrekkel ook in de duinen voorkomt, wordt ook de recente waarneming bij Duindistel (Walcheren, Zeeland) waarschijnlijker. Het is zeker de moeite waard om hier nog eens extra te zoeken, evenals in andere Nederlandse duingebieden met laag eikenbos. Speciale aandacht verdient hierbij de precieze verspreiding binnen het Noord-Hollands duinreservaat en omliggende gebieden.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemsen & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.

SUMMARY

Nemobius sylvestris in the dunes near Bergen (Orthoptera)

A large population of *Nemobius sylvestris* (Bosc, 1792) has been found in the dunes near Bergen (Noord-Holland), 60 km northwest of the nearest known site in the Gooi-area. This discovery sheds new light on a specimen from Bergen found in a collection, which was thought to be mislabelled.

W. Kerkhof
Van der Woudestraat 49
1815 vv Alkmaar

CHEILOSIA CAERULESCENS IN NEDERLAND IN 1998 (DIPTERA: SYRPHIDAE)

Menno Reemer

Het zwaartepunt van de Europese verspreiding van de zweefvlieg *Cheilosia caerulescens* (Meigen, 1822) ligt in Centraal-Europa (Van der Goot 1981). De soort is pas sinds kort uit ons land bekend. Op 20 september 1986 werd het eerste exemplaar gevangen op de Sint Pietersberg bij Maastricht (Van Aartsen 1993, Van der Goot 1989). Tussen 1986 en 1997 is de soort nog driemaal in Zuid-Limburg verzameld (Bob van Aartsen, Jeroen van Steenis, Willem Renema) en één keer bij Arnhem (Johnny Smit) (NJN 1998, landelijk zweefvliegenbestand EIS-NL en NJN).

In 1998 werd *C. caerulescens* op drie nieuwe vindplaatsen verzameld in Noord-Brabant en bij Heemstede in Noord-Holland, en ook weer op de Sint Pietersberg (tabel 1). In figuur 1 staan alle Nederlandse vondsten weergegeven. De vangsten in Heemstede zijn de meest noordwestelijke in het areaal. De soort lijkt twee generaties te hebben: van eind april tot half mei en van eind juli tot half september.

Op het exemplaar van de Sint Pietersberg na zijn

Figuur 1
Vindplaatsen van *Cheilosia caerulescens* in Nederland.
Figure 1
Records of *Cheilosia caerulescens* in The Netherlands.